

než ji s fakturou odeslala, upravila ve smyslu výnosu generálního ředitelství pošt a telegrafů v Praze ze dne 12. listopadu 1918 č. 3073-Pp. - G. ř.-18, to jest, by na hořejším prázdném okraji složenky napsala slova »Poštovní spořitelna v Praze« a složní lístek ve všech třech částech označila červeně ležatým křížem. Následky tohoto opomenutí jdou zásadně na vrub žalující firmy, jež opomenutí to ve sporu ani nepokusila se ospravedlniti. Přesunouti následky svého opomenutí na žalovanou firmu byla by žalující firma jen tehdy oprávněna, kdyby žalovaná firma při patřičné bdělosti byla musela buď na prvý pohled postříci, že složenka pouhým nedopatřením žalující firmy nedoznala shora řečené opravy, buď alespoň musela mítí důvodné pochybnosti, zda nejde o zmíněné nedopatření. Tu arcif byl by na místě závěr, že věrnost a rozšafnost v obchodování ukládala žalované firmě, by v onom případě sama napravila, čeho bylo opomenuto a co ovšem bez zvláštní námahy bylo lze dohoniti, v posléz uvedeném případě pak, by objasnění si vyžádala. Než ani toho, ani onoho případu zde nebylo. Z té okolnosti, že fakturovaný peníz měl dle poznámky na faktuře býti placen v korunách československých, nebylo na prvý pohled zřejmo, že vklad pro Vídeňskou poštovní spořitelnu měl býti vyloučen. Tato okolnost ve spojení s okolností, že nicméně připojen k faktuře nepozměněný složní lístek Vídeňské poštovní spořitelny, připouštěla výklad různý a nelze v tom, že žalovaná strana pojala věc tak, jak pojal ji po všestranném rozboru dokonce i procesní soud prvé stolice, spatřovati poklesek proti obchodnické pozornosti a opatrnosti. Bylo-li však i toto pojetí vůbec přijatelným, nebyla žalovaná firma povinna, by ve věci dále pátrala, naopak její povinností bylo, by zachovala se dle pokynů žalující firmy, t. j. by fakturovaný peníz v čs. korunách poukázala s použitím nezměněné složenky Vídeňskou poštovní spořitelnou na konto zmíněné filiálky. To také žalovaná firma učinila a tím svému závazku zcela dostála.

Čís. 383.

**Rozluka manželství (zákon ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n.).
K průkazu choromyslnosti jako rozlukového důvodu stačí zpráva ústavu pro choromyslné.**

(Rozh. ze dne 20. ledna 1920, Rv II 303/19.)

Dle opatrovnických spisů okresního soudu stížena byla žalobcova manželka choromyslností a dopravena do ústavu pro choromyslné. Dobrozdáním ústavních lékařů ze dne 7. prosince 1910 byla u žalobcovy manželky zjištěna choromyslnost, jež se jevila ve vysokém často stupni zmatenosti, ve stavech rozčilení a úzkosti, a bludných představách pronásledování a vlastního přeceňování se. Přípisem ředitelství ústavu ze dne 24. června 1919 bylo sděleno, že jmenovaná trpí na »dementia paranoides«, že jest sice možno, že stav její se v neurčité době zlepší, že však úplné vyléčení jest pravděpodobně vyloučeno. Soud prvé stolice vyhověl manželově žalobě, domáhající se rozluky manželství, shledav opatrovnickými spisy a přípisem ředitelství ústavu pro choromyslné prokázaným, že žalovaná jest choromyslnou již od r. 1910, a že jest zde důvod rozluky

§u 13 lit. g) rozl. zákona. O d v o l a c í s o u d rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Nelze přisvědčiti mínění dovolatelčině, že bylo třeba, by důkaz o její choromyslnosti byl proveden přímo před soudem procesním nebo soudcem dožádaným, a že tím, ježto toho bylo opomenuto, zůstalo nejen průvodní řízení kusým, nýbrž byla též věc nesprávně posouzena po stránce právní. Kusost řízení by tu byla jen tehdy, kdyby byl býval v prvé stolici podán návrh, by důkaz byl znovu proveden; návrh takový však podán nebyl.

Ne j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolací důvody čís. 2 a 4 § 503 c. ř. s. nejsou opodstatněny. Ovšem nelze, jak to odvolací soud činí, klásti důraz na to, že důkaz o choromyslnosti žalované nebyl prováděn bezprostředně před soudem, poněvadž prý nebyl podán dotyčný návrh. Neboť nebylo třeba návrhu toho vzhledem na ustanovení § 10 min. nařízení ze dne 9. prosince 1897, čís. 283 ř. zák., jenž přikazuje, by ve sporech o rozluku manželství byly z povinnosti úřední vyšetřeny všechny závažné okolnosti. Nebylo třeba, by v tomto případě byl proveden bezprostřední důkaz o choromyslnosti žalované, uváží-li se, že v roce 1910 bylo dvěma psychiatry v léčebném ústavě pro choromyslné zjištěno, že žalovaná jest stížena šíleností, čímž se stala neschopnou záležitosti své samostatně spravovati, že od 19. října 1910 jest nepřetržitě v léčení v ústavu pro choromyslné a že ředitelství ústavu, byvši dožadovacím dopisem výslovně upozorněno, že jde o rozluku manželství podle § 13 lit. g) zákona ze dne 22. května 1919, čís. 320 sb. z. a n., podalo zprávu, že žalovaná trpí chorobou »dementia paranoides«, u kteréž může nastati v neurčité době zlepšení, že však úplné uzdravení možno pravděpodobně vyloučiti. Tyto okolnosti právem stačily předchozím soudům ku zjištění, že žalovaná trpí trvalou chorobou duševní, která trvá tři léta. Na tomto základě byla pak též právní otázka řešena správně v ten smysl, že byl manžel žalované oprávněn podle § 13 lit. g) zákona žádati za rozluku manželství.

Čís. 384.

Byl-li bezplatně přenechán byt do doby, až se uprázdní určitý byt jiný, jde o půjčku, nikoliv o výprosu.

(Rozh. ze dne 20. ledna 1920, Rv II 6/20.)

Anna Z., majitelka domu, nabídla manželům K-ovým — své sestře a švakrovi — by se prozatím nastěhovali do části jejího bytu ve II. poschodí, nežli se uprázdní byt obývaný Františkem C-em ve III. poschodí. Manželé K-ovi se pak do jejího bytu nastěhovali. Dle smíru s Annou Z-ovou uzavřeného měl se František C. vystěhovati dne 1. května 1919. K vystěhování jeho však nedošlo, naproti tomu domáhá se Anna Z-ová žalobou, by manželé K-ovi se vystěhovali z jejího bytu. Procesní soud prvé stolice žalobu pro tentokráte zamítl, podstatně z toho důvodu, že žalobkyně, pokud neplní převzatého závazku vůči žalovaným, že jim opatří byt, nemůže žádati, by se vystěhovali z jejího bytu. O d v o-